

Sammanfattning av nämndernas remissvar på kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) 2024-2026 med budget för 2024

Nämnderna har inkommit med remissvar på kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) 2024–2026 med budget för 2024.

Remissvaren har utgått från nedan frågeställningar:

1. Kontroll av att förutsättningarna i budgetunderlaget är korrekta

Är uppgifterna om volymer, samt storleken på årliga effektiviseringar och ramökningar riktiga? Har nämndens situation påverkats av ny lagstiftning vilka ger direkta effekter på 2024?

2. Konsekvensbeskrivning av budgetförslaget 2024

Bedömer nämnden att ramen för 2024 är tillräcklig för att leva upp till nämndens ansvar och uppdrag? Om nämnden gör bedömningen att ramen inte är tillräcklig enligt ovan ska nämnden lämna förslag till omprioritering alternativt annan finansiering utan att negativt påverka Lunds kommuns beslutade finansiella resultatmål.

3. Beskriv behov av förändrade taxor och avgifter

4. Särskild genomgång av investeringsobjekt

Ange vilka investeringsobjekt i investeringsbudgeten som kan pausas eller skjutas på framtiden.

Remissvar frågeställning 1

Samtliga nämnder, med två undantag, anser att förutsättningarna i budgetunderlag till EVP 2024–2026 per 2023-03-27 är korrekta där beräkningar av pris- och löneförändringar, årliga effektiviseringar,

2023-10-06

Diarienummer

KS 2022/1031

demografiuppräknningar och övriga driftkonsekvenser av fattade beslut tydligt framgår.

Vård- och omsorgsnämnden anser att nämnden inte blivit korrekt kompenserade för högre sociala avgifter i 2023-års budget. Nämnden har erhållit kompensation för högre sociala avgifter utifrån befintlig verksamhet 2022 men inte för ytterligare utökningar under 2023. Någon ytterligare justering av högre sociala avgifter 2023 görs inte.

Överförmyndarnämnden anser att beräknad uppräkning för priser och löner inte matchar faktisk uppräkning av ställföreträdarnas arvoden då dessa arvoden utgår från fastställt prisbasbelopp för 2024 med en ökning om 9,1 procent. Obalansen beräknas till 0,5 miljoner kronor.

Remissvar frågeställning 2

Barn- och skolnämnd, utbildningsnämnd

Barn- och skolnämnden är positiva till satsningar i form av ökad lärartäthet och till analoga läromedel. Minskade volymer inom framför allt förskolan ställer stora krav på fortsatta lokalanpassningar genom att tillfälligt stänga eller avveckla vissa förskolor. Krav på minskad central administration kan innebära att andra yrkeskategorier kan drabbas av administrativt arbete med minskat fokus på den pedagogiska utvecklingen som effekt. Nämnden lyfter även att den höga inflationen riskerar till bestående högre kostnader särskilt för skolskjutsar och livsmedel som inte är i ekonomisk balans i dagsläget. Till följd av ny lagstiftning ska samtliga kommuner arbeta för att fler barn ska gå i förskolan och få möjlighet till en bättre språkutveckling i svenska, vilket innebär en tillkommande uppsökande kontakt med vårdnadshavare till de barn som inte har en plats i förskolan.

Utbildningsnämnden beskriver att en demografiuppräkning om 50 procent innebär en stor ekonomisk utmaning för nämnden med befarad lägre personaltät för såväl lärare som elevhälsopersonal. Vakansprövning av administrativa tjänster kan medföra att administrativa uppgifter flyttas till pedagogisk personal. Ny lagstiftning avseende ökad möjlighet till grundläggande behörighet till universitets- och högskoleutbildningar för yrkesprogram inom gymnasieskolan medför enligt utbildningsnämnden högre kostnader än vad den statliga kompensationen uppgår till om 1,3 miljoner kronor, vilket avser 2024–2025. Från och med 2026 görs en reviderad beräkning.

2023-10-06

Diarienummer

KS 2022/1031

Vård- och omsorgsnämnd och arbetsmarknads- och socialnämnd

Vård- och omsorgsnämnden anser att fler åtgärder än vad som föreslagits i budgetförslaget krävs för att uppnå de ekonomiska målen 2024 och samtidigt leva upp till sitt ansvar och uppdrag. Nämnden föreslår kommunfullmäktige att återkomma med uppdrag om att ta fram ett nytt avgiftssystem inom hemvård och särskilt boende inklusive avgift för kost och trygghetslarm och hemsjukvård. Därutöver behöver vård- och omsorgsnämnden göra en allmän översyn av riktlinjer enligt socialtjänstlagen för anpassning till rättspraxis samt med hänsyn till vad som kan utföras digitalt.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att föreslagen ram för 2024 är tillräcklig men där en högre arbetslöshet till följd av lågkonjunkturen samt ett eventuellt upphörande av tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer för bostadsbidrag kan innebära högre kostnader för försörjningsstödet. Nämnden tar även särskilt upp fortsatt trend med att fler söker socialtjänst och då särskilt inom barn- och ungdomsvården. Detta medför höga kostnader för extern vård som kan motverkas genom utökning av öppenvården med krav på en större tillgång till bostäder till nämndens målgrupper. Nämnden önskar även förstärkt budget för feriepraktik och familjecentraler om totalt 3,5 miljoner kronor.

Teknisk nämnd, byggnadsnämnd, miljönämnd och renhållningsstyrelse

Tekniska nämnden bedömer att föreslagen ram kräver omfattande prioriteringar för att klara nämndens uppdrag och ansvar. Ett högre kostnadsutfall jämfört med vad som kompenseras för entreprenader kräver att befintliga avtal ses över med risk för en lägre ambitionsnivå. En lägre demografiuppräknings kräver omprioriteringar av den verksamhet som påverkas av befolkningsförändringen. Förslag på upphörande av vissa uppdrag såsom uppskjutning av friluftsstrategi och minskning av anslag för naturreservat medför en negativ effekt på Lunds skyddade natur och attraktionskraft. En sammanhållen skötsel av offentliga miljöer kräver en bättre dialog mellan berörda förvaltningar, framför allt avseende centrupatrullen. Tekniska nämnden kommer i fortsatt arbete med budget 2024 prioritera naturvård och minskad underhållsskuld. Nämnden lyfter särskilt flera beslut som kräver finansiering för att inte annan verksamhet samtidigt ska behöva prioriteras ner:

- Busslinje 21 till Stångby (1,7 miljoner kronor 2024–2025)
- Resurser för utveckling av Källby avloppsreningsverk (2 miljoner kronor per år)
- Garantiskötsel av Röggle deponi (650 000 kronor per år)

2023-10-06

Diarienummer

KS 2022/1031

- Serviceresor (5 miljoner kronor per år) som sedan 2015 varit ofinansierat men som reglerats i årsbokslutet.

Byggnadsnämnden bedömer att föreslagen ram inte är tillräcklig för att kunna leva upp till sitt ansvar och uppdrag. Detta mot bakgrund av flera större stadsutvecklingsprojekt, till exempel Lund C, Nya sjukhuset i Lund (NSL), Ideon och utvecklingsplan för stadskärnan samt förändrad lagstiftning. Nämnden lyfter särskilt att nytt EU-direktiv (PSI Public Sector Information) som syftar till att underlätta enskildas användning av handlingar och som kan innebära minskade intäkter för nämnden om 3 miljoner kronor årligen. Särskilda budgetmedel önskas även för att påbörja detaljplanering av trädgårdsstäder samt förtätningar med småhus. Utan ökad finansiering riskeras en sänkt ambitionsnivå och tuffare prioriteringar.

Miljönämnden bedömer att verksamheten är underfinansierad om 1,5 miljoner kronor till följd av förändringar i lagstiftning och regelverk samt ett ökat deltagande i allt fler av kommunens centrala processer med ett ökat resursutnyttjande som följd. Utan ekonomiskt tillskott riskeras flera fokusområden nedprioriteras och därmed inte få den tillsyn som krävs för att klara den omställning som samhället står inför.

Renhållningsstyrelsen är till fullo taxefinansierad där de även erhåller årligt bidrag för uppdraget, "kommuninternt arbete för minskat avfall" om 0,3 miljoner kronor. Styrelsen lyfter behov av ytterligare bidrag för att arbeta över verksamhetsgränserna med en strategi för att öka volymen av återbruk i Lund.

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden signalerar för att utebliven demografiuppräknings måste hanteras inom befintlig ram med sänkta ambitioner eller omprioriteringar som följd. Förslag om att kommunstyrelsens reserverade medel för system för bokning av lokaler ska arbetas in i kommunstyrelsens ram behöver klargöras då det är kultur- och fritidsnämnden som har årliga driftkostnader om 0,7 miljoner kronor, där systemet kommer att vara implementerat i januari 2024. Nämnden lyfter även behov av utökad ram om 2 miljoner kronor för underhållskostnader av befintligt ridhus tills det nya står klart.

Servicenämnd

Servicenämnden bedömer att föreslagen budget för 2024 får stora konsekvenser för nämndens verksamheter. Krav på minskad intern debitering innebär kvalitetssänkningar. Detta gäller särskilt för måltidsverksamheten där högre priser för livsmedel under 2023 är

2023-10-06

Diarienummer

KS 2022/1031

bestående och där särskilda reserverade medel 2023 om 8 miljoner kronor som möjliggjort en högre debitering 2023 tas bort inför 2024. Nämnden står inför omfattande åtgärder som kan resultera i fler dagar där det serveras soppa till lunch och färre dagar då kött kan serveras. På samma sätt redovisas höga kostnadsökningar för el, värme, vatten och drivmedel 2023 där kostnadsläget för 2024 är osäkert i dagsläget.

Servicekommittén efterlyser vidare ett tydligt samordningsansvar för Lunds kommun servicetjänster för ökad resurseffektivitet för kommunen i stort. Nämnden ser gärna att projektmedel om 1 miljon kronor årligen för, samlade servicetjänster, som pågått under 2 år förlängs och utökas till att omfatta fler verksamheter i Lunds kommun.

Valnämnd, överförmyndarnämnd och Habostyrelse

Både valnämnden och Habostyrelsen anser sig fortsatt kunna leva upp till sina uppdrag med föreslagen budget.

Överförmyndarnämnden lyfter ett behov av utökad budgetram 2024 för att leva upp till sitt uppdrag och ansvar. Då ställföreträdarnas arvoden räknas upp med prisbasbelopp som för 2024 uppgår till 9,1 procent saknas uppräkningsomkostnader om 5,6 procent utifrån vad nämnden erhåller i genomsnittlig uppräkningsomkostnader för priser och löner 2024. Till följd av en ökad befolkning krävs även nyrekrytering av ställföreträdare där nämnden har önskemål om resurser för en rekryteringskampanj. Det finns även ett fortsatt behov av digitalisering av verksamheten där tidigare projektmedel avslutas 2023. I samband med att överförmyndarverksamheten övergår till arbetsmarknads- och socialförvaltningen uppstår behov av verksamhetsförstärkning. Önskemål om resursförstärkning summeras till 2,5 miljoner kronor där Lunds kommun står för 68 procent eller 1,7 miljoner kronor. Resterande finansieras av Eslövs kommun.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige lyfter ett behov av medel för ökade IT-kostnader och partistöd, kostnader som ökat redan under 2023. Samtidigt signalerar man för lägre kostnader till följd av kortare sammanträden. Ett nettotillskott om drygt 1 miljon kronor lyfts.

Remissvar frågeställning 3, Förändring av taxor och avgifter 2024

I samband med EVP 2024–2026 med budget för 2024 har tekniska nämnden, miljönämnden, renhållningsstyrelsen och kultur- och

2023-10-06

Diarienummer

KS 2022/1031

fritidsnämnden föreslagit förändringar i sina respektive taxor och avgifter 2024 som kräver beslut i kommunfullmäktige.

Teknisk nämnd

Tekniska nämnden har 2023-05-16 (TN 2023/0303 § 87) föreslagit kommunfullmäktige att besluta om ny färdtjänsttaxa för 2024 enligt bilaga 3.

Dagens gällande taxa är från 2015 och sattes i nivå med Skånetrafikens kollektivtrafiktaxa. Sedan dess har Skånetrafiken höjt taxan för enkelbiljett med över 40 procent. Taxan från 2015 utgörs av en fast kostnad på 20 kronor för de första 8 kilometrarna och sedan 5 kronor per påbörjat 4 kilometersintervall upp till ett kostnadstak på 140 kronor för 100 kilometer eller längre. Förslag till ny taxa är 26 kronor för resor upp till 8 kilometer samt 6 kronor per påbörjat 4 kilometersintervall. Förändringen innebär cirka 0,85 miljoner kronor i högre intäkter för färdtjänst.

Tekniska nämnden föreslås även ges rätt att årligen besluta om höjning av färdtjänsttaxan i takt med Skånetrafikens framtida höjningar av kollektivtrafiktaxan men på ett sådant sätt att skillnaden mellan Lunds kommuns färdtjänsttaxa och Skånetrafikens kollektivtrafiktaxa inte minskar samt att färdtjänsttaxan höjs med jämna två kronor för att bibehålla strukturen.

Miljönämnden

Miljönämnden har 2023-10-12 (MN 2023/0063 § 75) föreslagit kommunfullmäktige att besluta om reviderad taxa inom livsmedels- och foderlagstiftningens område som ska börja gälla från och med 1 januari 2024 och då med tillämpad efterhanddebitering enligt bilaga 4.

Miljönämnden har en skyldighet att ta ut en avgift som täcker myndighetens kostnader för offentlig kontroll enligt bland annat livsmedelslagen och lagen om foder och animaliska biprodukter. Nuvarande fasta avgift om motsvarande en timmes kontrolltid för registrering av anläggning behöver justeras till motsvarande två timmars avgift i syfte att mer korrekt täcka myndighetens kostnader för hantering av registrering.

Renhållningsstyrelsen

Renhållningsstyrelsen kommer 2023-10-17 (RH 2023/0149) att besluta om ny avfallstaxa med ikraftträdande från 1 januari 2024 som kommunfullmäktige föreslås fastställa i enlighet med bilaga 5.

Taxor för insamling av förpackningar kan sänkas gentemot flerfamiljshus motsvarande 10 miljoner kronor till följd av ökad

2023-10-06

Diarienummer

KS 2022/1031

ersättning från producenterna. Taxan föreslås höjas för villor som inte har fastighetsnära insamling för att styra mot en bättre sortering så snabbt som möjligt. Förslaget inkluderar även införande av särskilt eventtaxa för att underlätta för de som arrangerar offentliga tillställningar då det vid dessa tillfällen kräv källsortering av avfallet enligt ny lagstiftning. En total sänkning av renhållningstaxan 2024 uppgår till 6,4 miljoner kronor.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden har 2023-09-14 (KU 2023/0088 § 77) föreslagit kommunfullmäktige att besluta om taxor och avgifter 2024 för Lunds kommuns verksamheter inom idrott, fritid, kultur, bibliotek och samlingslokaler enligt bilaga 6.

För 2024 räknas taxor och avgifter upp enligt generella förutsättningar som anges i planeringsdirektiven för EVP 2024–2026 om 2,3 %. Från detta undantas bibliotek, kulturskolan och scener. För bibliotek och kulturskola bedöms befintlig taxa ligga på en hög nivå jämfört med andra kommuner och bidrar till en socioekonomisk snedvridning. För att säkerställa tillgång till bibliotek och kulturskola för alla samhällsgrupper föreslås dessa taxor inte räknas upp inför 2024. För scener föreslås specifika anpassningar i stället för generell uppräknings.

Föreslagna förändringar av taxor och avgifter 2024 finansieras inom kultur- och fritidsnämndens ekonomiska ram.

Remissvar frågeställning 4, Investeringar

Barn- och skolnämnd

Nämnden föreslår att följande investeringsobjekt kan skjutas på tid till efter EVP-perioden: Vipeholms förskola, Grynmalarens förskola, Häckebergaskolan, Påskagängets skola, Saltkråkans förskola och Västerbro förskola 1. Förskjutningen förklaras av att kapacitetsbehovet minskar mer kommande år jämfört med vad tidigare års befolkningsprognoser visat.

Inhyrning av ny förskola på Gunnesbo/Nöbbelev föreslås strykas.

Barn- och skolnämnden har beslutat att förvaltningen ska ta fram en konsekvensbeskrivning av effekten på förskjutna investeringar.

Utbildningsnämnd

Nämnden signalerar för högre investeringsnivåer för inventarier för Campus Vipan och för Polhem byggnad 2 om totalt 9 miljoner

2023-10-06

Diarienummer

KS 2022/1031

kronor. Detta förklaras av reviderade bedömningar om behoven samt ett högre prisläge.

Vård- och omsorgsnämnd

Nämnden föreslår att delar av anslag för inventarier kan skjutas på framtiden då inga större nya fastighetsobjekt öppnas under 2024.

Teknisk nämnd

Nämnden ser gärna att den skattefinansierade delen av investeringarna prioriteras för att förhindra högre underhållskostnader i framtiden. Däremot kan den samlade investeringsramen för infrastruktur minskas med cirka 15–20 miljoner kronor per år.

Miljönämnd

Miljönämnden anholder om årlig investeringsram om 0,5 miljoner kronor vilket är beaktat i EVP 2024–2026.

Renhållningsstyrelse

Renhållningsstyrelsen föreslår ökad investeringsram 2024 om 9 miljoner kronor till följd av försenade fordonsinvesteringar 2023 samt det högre prisläget som påverkar sopsugsinvesteringarna.

Kultur- och fritidsnämnd

För investeringsobjekt under kommunstyrelsen föreslås Bollhuset, idrottshallar och kampsport som del av aktivitetsstråk tillsammans med Fäladsskolan och bibliotek på Brunnshög skjutas till efter EVP-perioden. För nämndens egna investeringsobjekt föreslås att inventariinköp till bibliotek på Brunnshög och Fäladsllyktan samt utrustning till idrottshallar på Fäladsllyktan, Håckebergaskolan och Påskagänget skjuts på framtiden. Behov av nya investeringar av fotbollsplan i Stångby och underhåll och utveckling av Lunds konsthall lyfts särskilt, behov som uppkommit efter det att investeringsönskemål togs fram av nämnden under hösten 2022.

Serviceämnd

Serviceämnden lämnar förslag på förskjutningar av större bygginvesteringar i enlighet med det förvaltningsövergripande arbete som skett under våren 2023. Vissa förskjutningar kan dock medföra högre underhållskostnader av befintliga lokaler tills ny investering står klar.